

Cuộc đua nghìn tỷ tái định hình ngành chứng khoán Việt Nam

14:31 25/09/2025

Hàng loạt công ty chứng khoán đồng loạt tăng vốn hàng nghìn tỷ đồng trong năm 2025. Đây không chỉ là nỗ lực củng cố sức mạnh tài chính, mà còn phản ánh bước ngoặt lớn của thị trường chứng khoán Việt Nam trước viễn cảnh nâng hạng và sự xuất hiện của những sản phẩm đầu tư mới.

Làn sóng tăng vốn lan rộng và động lực phía sau

Chỉ trong vài tháng qua, thị trường chứng khoán chứng kiến hàng loạt thương vụ tăng vốn điều lệ quy mô “khủng”, trải dài từ nhóm công ty dẫn đầu thị phần cho tới những doanh nghiệp quy mô vừa và nhỏ.

Công ty Cổ phần Chứng khoán SSI vừa hoàn tất phát hành hơn 104 triệu cổ phiếu, đưa vốn điều lệ lên 20.779 tỷ đồng. Chưa dừng lại, tại đại hội đồng cổ đông bất thường ngày 25/9, SSI tiếp tục trình kế hoạch chào bán hơn 415 triệu cổ phiếu để nâng vốn lên gần 25.000 tỷ đồng – mức kỷ lục trong lịch sử doanh nghiệp này.

Ở chiều ngược lại, Công ty Cổ phần Chứng khoán Kỹ thương (TCBS) tạo dấu ấn với đợt IPO lớn nhất ngành từ trước đến nay. Chỉ trong một tháng, TCBS huy động thành công hơn 10.700 tỷ đồng, nâng vốn lên 23.133 tỷ đồng – hiện cao nhất toàn ngành. Cổ phiếu của TCBS dự kiến sẽ niêm yết trong tháng 10, hưởng lợi từ quy định mới rút ngắn thủ tục niêm yết chỉ còn 30 ngày.

Ngân hàng làm ‘nóng’ cuộc đua tăng vốn ngành chứng khoán

Không kém cạnh, Chứng khoán VPBank (VPBankS) chuẩn bị IPO 375 triệu cổ phiếu, kỳ vọng thu về gần 4.600 tỷ đồng để nâng vốn lên 18.750 tỷ đồng. Chứng khoán VPS – công ty dẫn đầu thị phần môi giới – cũng lên kế hoạch phát hành thưởng tỷ lệ 1:1,25, qua đó nâng vốn từ 5.700 tỷ đồng lên tới 12.800 tỷ đồng.

Tại nhóm doanh nghiệp khác, Chứng khoán HSC vừa bán thành công gần 360 triệu cổ phiếu cho cổ đông hiện hữu; Chứng khoán Kafi hoàn tất đợt phát hành 250 triệu cổ phiếu, nâng vốn lên 7.500 tỷ đồng và chuẩn bị IPO trong năm 2026; Chứng khoán Tiên Phong (TPS) tăng gấp đôi vốn lên 6.240 tỷ đồng nhờ thương vụ phát hành riêng lẻ cho TPBank; còn Chứng khoán MB (MBS), Thiên Việt (TVS) cũng lần lượt công bố kế hoạch tăng vốn để củng cố vị thế.

Có thể thấy, làn sóng tăng vốn 2025 không còn dừng ở nhóm dẫn đầu mà đã lan rộng toàn ngành. Vốn điều lệ giờ đây không chỉ là “thước đo” tài chính, mà còn là điều kiện tiên quyết để công ty chứng khoán mở rộng dịch vụ, tăng dư nợ ký quỹ, đầu tư công nghệ và đủ sức tham gia những thương vụ ngân hàng đầu tư (IB) quy mô lớn.

Theo các chuyên gia, mục tiêu tăng vốn lần này đã khác trước. Nếu như giai đoạn 2019 – 2021, các công ty chứng khoán chủ yếu tăng vốn để đẩy mạnh cho vay ký quỹ, thì nay chiến lược đã dịch chuyển sang chuẩn bị cho ba thay đổi lớn.

Thứ nhất, viễn cảnh Việt Nam được nâng hạng lên thị trường mới nổi vào tháng 10/2025 sẽ kéo dòng vốn ngoại mạnh mẽ hơn. Điều này đòi hỏi công ty chứng khoán phải có tiềm lực vốn đủ lớn để đáp ứng chuẩn mực quốc tế và xử lý những giao dịch ngoại khối lên tới hàng nghìn tỷ đồng.

Thứ hai, thị trường tài sản số đang mạnh mẽ. Nghị quyết thí điểm của Chính phủ mở ra cơ hội mới, nhưng cũng buộc doanh nghiệp phải đầu tư mạnh vào công nghệ và hạ tầng – điều không dễ dàng với những công ty vốn mỏng.

Thứ ba, sự cạnh tranh trong ngành ngày càng gay gắt. Nhóm công ty chứng khoán liên kết ngân hàng như TCBS, VPBankS, TPS, HSC... với lợi thế vốn và hệ sinh thái khách hàng rộng khắp, đang tạo sức ép buộc các công ty độc lập như SSI, MBS, DSC hay VDS phải tăng vốn nếu không muốn tụt lại.

Ông Trịnh Thanh Cần – Tổng giám đốc Chứng khoán Kafi – cho rằng IPO và cổ phần hóa doanh nghiệp nhà nước sôi động sẽ tạo nhiều cơ hội. “Chúng tôi tăng vốn không chỉ để cho vay ký quỹ, mà còn mở rộng năng lực đầu tư, tư vấn và tham gia sâu hơn vào những thương vụ lớn,” ông nói.

Trong khi đó, ông Nguyễn Trọng Đình Tâm, Phó giám đốc Khối phân tích Chứng khoán ASEAN nhấn mạnh việc tăng vốn giúp các công ty củng cố nguồn lực trước khi thị trường nâng hạng. Còn ông Nguyễn Anh Đức – Giám đốc điều hành Chứng khoán SBB – đánh giá định giá ngành chứng khoán hiện vẫn hấp dẫn, với P/B trung bình 2,2 lần, thấp hơn đỉnh 3 lần của năm 2021, cho thấy dư địa tăng trưởng còn nhiều.

Ngân hàng đổ bộ và bước ngoặt thị trường

Một điểm đáng chú ý trong làn sóng tăng vốn 2025 là sự tham gia mạnh mẽ của các ngân hàng thương mại. Không chỉ hỗ trợ vốn cho công ty chứng khoán trực thuộc, nhiều ngân hàng còn công khai kế hoạch M&A để sở hữu doanh nghiệp chứng khoán riêng, hướng tới mô hình ngân hàng đầu tư – xu thế đang thịnh hành trên toàn cầu.

Sacombank cho biết sẽ mua lại một công ty chứng khoán với tỷ lệ sở hữu trên 50%, giá trị đầu tư tối đa 1.500 tỷ đồng. MSB, SeABank, PGBank cũng rục rịch tìm kiếm mục tiêu M&A. Lãnh đạo MSB ước tính việc nâng hạng có thể hút tới 25 tỷ USD vốn ngoại mỗi năm, do đó việc đầu tư vào chứng khoán là bước đi chiến lược.

Sự hiện diện của ngân hàng giúp công ty chứng khoán có thêm vốn và tận dụng mạng lưới khách hàng sẵn có, từ đó nhanh chóng mở rộng dịch vụ và tăng sức cạnh tranh. Ông Nguyễn Thế Minh – Giám đốc nghiên cứu Yuanta Việt Nam –

nhận định: “Lợi thế lớn nhất mà ngân hàng mang lại là tập khách hàng khổng lồ, điều mà các công ty chứng khoán độc lập phải mất nhiều năm mới xây dựng được.”

Tuy nhiên, sự cạnh tranh cũng trở nên khốc liệt hơn. Với sự hậu thuẫn từ ngân hàng mẹ, các công ty chứng khoán có thể tung ra sản phẩm tài chính đa dạng, gia tăng cho vay ký quỹ, tham gia tự doanh quy mô lớn và đẩy mạnh mảng ngân hàng đầu tư. Điều này đặt áp lực không nhỏ cho nhóm doanh nghiệp độc lập vốn hạn chế về nguồn lực.

Trên bình diện thị trường, vốn điều lệ lớn giúp các công ty chứng khoán gia tăng đáng kể dư địa cho vay ký quỹ, mở rộng tự doanh và tham gia sâu hơn vào các thương vụ ngân hàng đầu tư. Đây cũng là yếu tố quan trọng để nâng cao vị thế cạnh tranh, đặc biệt trong bối cảnh nhà đầu tư ngoại ngày càng quan tâm tới Việt Nam.

Hơn nữa, với hệ thống giao dịch KRX đã vận hành thành công, cơ chế “non pre-funding” và khả năng triển khai T+0 trong tương lai, thị trường chứng khoán Việt Nam sẽ cần những công ty đủ mạnh về vốn để đáp ứng dòng vốn ngoại cũng như các sản phẩm mới.

Nhìn tổng thể, làn sóng tăng vốn 2025 không chỉ là cuộc đua về con số, mà còn phản ánh bước ngoặt phát triển của ngành chứng khoán Việt Nam. Cơ hội lớn đang mở ra, nhưng chỉ những công ty vừa có tiềm lực vốn, vừa có chiến lược sử dụng hiệu quả mới tận dụng được giai đoạn bản lề này.

Thiên Trường